

## OLEJKI MIĘTOWE – TYP KARWONOWY CZ. II OLEJEK MIĘTY ZIELONEJ



Olejek „spearmint” jest otrzymywany ze świeżego ziela mięty zielonej (*Mentha spicata*), mięty szkockiej (*M. cardiaca*) i mięty kędzierzawej (*M. crispa*). W artykule przedstawiono opis botaniczny mięty szkockiej i kędzierzawej, warunki uprawy i pozyskiwania olejku. Podano skład chemiczny olejku. Opisano wykorzystanie olejku w przemyśle kosmetycznym i spożywczym.

**DR INŻ. ANNA LIS**

### OLEJKI ETERYCZNE O AKTYWNOŚCI PRZECIWWIRUSOWEJ

Do najbardziej rozpowszechnionych schorzeń o etiologii wirusowej należą choroby skóry oraz dróg oddechowych. W niniejszej pracy przedstawiono przegląd najnowszych doniesień literaturowych dotyczących aktywności przeciwwirusowej olejków eterycznych.

**MGR KAROLINA GRABOWSKA  
PROF. DR HAB. ZBIGNIEW JANECZKO**

### AUTOOKSYDACJA OLEJKU LAWENDOWEGO – OZNACZANIE SKŁADNIKÓW UTLENIANIA W BALSAMIE METODĄ EKSTRAKCJI

Olejek lawendowy ma szerokie zastosowanie w przemyśle farmaceutycznym, kosmetycznym, perfumeryjnym i w aromaterapii. Jego głównymi składnikami są linalol i octan linalolu, które mogą ulegać autooksydacji prowadzącej do powstania form utlenionych, takich jak tlenki i nadtlenki linalolu i octanu linalolu, które wykazują działanie alergizujące. Dlatego też problem trwałości preparatów zawierających olejek lawendowy jest niezwykle ważny.

**MGR FARMACJI AGATA WOJTERSKA**



### ZIOŁA W DOMU I OGRODZIE

W ostatnich latach można zauważyć rosnące zainteresowanie roślinami zielarskimi. Coraz więcej osób decyduje się nawet na samodzielną ich uprawę, dostrzegając, że obcowanie z roślinami wzbogaca naszą codzienność, dostarcza wiele radości i korzystnie wpływa na samopoczucie. Liczba oferowanych gatunków ziół jest obecnie bardzo duża, a asortyment można jeszcze zwiększyć przez dobór form odznaczających się zróżnicowanym pokrojem, kolorem kwiatów i liści.

**DR INŻ. EWELINA PIÓRO-JABRUCKA**



### AROMATERAPIA W PIELĘGNACJI KOTÓW

Stosowanie aromaterapii w pielęgnacji kotów wymaga dużej wiedzy i zaplecza wyposażonego w odpowiednie produkty. Artykuł podaje podstawowe informacje dotyczące zasad stosowania olejków eterycznych i wód podestylacyjnych w wspomaganiu leczenia u kotów.

**MGR MONIKA KALETA**

## **JAK KUPOWAĆ OLEJKI ETERYCZNE DO AROMATERAPII.**

Według definicji Międzynarodowej Federacji Aromaterapeutów, a także Polskiego Towarzystwa Aromaterapeutycznego:

**„Aromaterapia jest tradycyjną metodą medycyny naturalnej, w której jako substancje czynne stosowane są naturalne, roślinne olejki eteryczne”**

Z kolei Norma ISO-PN-86497 z 1998 roku definiuje **olejki eteryczne jako produkty otrzymywane z surowców roślinnych przez destylację z wodą lub parą wodną, lub przez wyciskanie lub odwirowywanie (naowocni cytrusów), lub przez suchą destylację drewna.**

Większość olejków eterycznych jest objęta indywidualnymi normami przedmiotowymi ISO (Komitet Techniczny TC-54) i CEN, które określają jakość olejku poprzez parametry fizykochemiczne i profil chromatograficzny, jego nazwę (angielską, francuską i łacińską rośliny), a także jej część, z której został otrzymany. Specjalne normy metodyczne określają warunki prowadzenia analiz. Istnieje również norma ISO 4720 definiująca nazwy olejków w języku francuskim i angielskim w odniesieniu do obowiązującej nazwy łacińskiej rośliny i jej części, z której olejek otrzymano. Ta ostatnia jest podstawą do ustalania nazw olejków w systemie INCI (Międzynarodowe Nazewnictwo Składników Kosmetyków). Ponieważ olejki w aromaterapii są stosowane na skórę (masaże, kąpiel, kosmetyki aromaterapeutyczne) z reguły są rejestrowane i traktowane przez przepisy prawa jako kosmetyki (lub ich składniki). W niektórych krajach używane są jeszcze normy wydawane przez uprawnione krajowe organizacje normalizacyjne. Są one jednak z reguły harmonizowane z normami ISO. Polski Komitet Normalizacyjny i Komitet Techniczny 110 poza

nielicznymi wyjątkami nie ustala Polskich Norm na olejki eteryczne. Powszechnie są, a przynajmniej powinny być stosowane normy przedmiotowe ISO.

**Należy podkreślić, że ISO nie wydaje atestów na olejki eteryczne. Nie istnieją atesty ISO.** Istnieją, tzw. certyfikaty jakości ISO (9001 i inne) wydawane przez akredytowane jednostki firmom i organizacjom, ale dotyczą one zarządzania jakością, a nie jakości wyrobów.

Nie wydają również atestów ani nie ustalają norm organizacje pozarządowe, które zajmują się substancjami zapachowymi, w tym olejkami eterycznymi. **Nie ma norm jakościowych ani atestów IFRA, RIFM, IFEAT, EFFA, EFEO itd.** Jedynym wyjątkiem są historyczne już amerykańskie normy FEMA, organizacji producentów, która jest kontynuatorką EOA (organizacji producentów olejków eterycznych). EOA tworzyła normy na olejki eteryczne wcześniej niż objęły je normy ISO. Normy amerykańskie są aktualnie harmonizowane z normami ISO.

Wspominana często w ulotkach i folderach niektórych firm **IFRA to organizacja, która wydaje wskazówki albo standardy dotyczące wyłącznie bezpieczeństwa stosowania substancji zapachowych**, ich dopuszczalnej zawartości w wyrobach w zależności od ich przeznaczenia (zmywalne, pozostające na skórze itp.). Jak powiedziano nie wydaje atestów i nie zajmuje się jakością olejków eterycznych. W wyjątkowych przypadkach, właśnie ze względu na bezpieczeństwo stosowania, wskazówki IFRA określają dopuszczalną zawartość niektórych składników w olejkach (np. bergapteny w olejkach cytrusowych). W Polsce z IFRA współpracuje Państwowy Zakład Higieny, który wydawał dobrowolne, bo nie wymagane przepisami, atesty dotyczące bezpieczeństwa stosowania:

- kosmetyków – Zakład Badania Żywności i Przedmiotów Użytku – atesty sygnowane symbolem HŻ/numer/rok wydania i takie atesty mogą mieć olejki eteryczne przeznaczone do aromaterapii w pełnym zakresie, także do stosowania na skórę
- artykułów chemii gospodarczej Zakład Higieny Komunalnej – atesty sygnowane symbolem HK/numer/rok wydania i w przypadku olejków eterycznych dotyczyło to wyłącznie preparatów przeznaczonych do nawaniania i odświeżania powietrza z wyłączeniem stosowania na skórę człowieka.

Żaden z tych atestów nie ma charakteru atestu jakościowego określającego zgodność składu preparatu z nazwą, normą itp. Atestu PZH odnoszą się wyłącznie do stwierdzenia, że preparat nie zawiera składników szkodliwych dla zdrowia człowieka lub zakazanych przepisami. Mogą więc być wydane na preparaty syntetyczne, rozpuszczalniki i inne składniki, które są dopuszczone do stosowania w kosmetykach i wyrobach chemii gospodarczej a nie są olejkami eterycznymi. **Atesty PZH nie są atestami jakości w rozumieniu zgodności z normą jakościową produktu.**

Jak powiedziano wyżej olejki eteryczne przeznaczone do aromaterapii, która obejmuje zabiegi na skórze człowieka są traktowane jak kosmetyki i podlegają przepisom dotyczącym tej grupy produktów. Są to w Unii Europejskiej Dyrektywa Kosmetyczna 76/768/EEC, a w Polsce Ustawa o kosmetykach z 30.03.2001. Przepisy te m.in. precyzują zawartość etykiety na wyrobie, co pozwala z dość dużą dokładnością sprawdzić, z jakim produktem mamy do czynienia. Nie dają one, co prawda, gwarancji jakości produktu, ale pozwalają jednoznacznie odróżnić olejek eteryczny od mieszanki olejków i kompozycji zapachowej składającej się z olejków, syntetyków i rozpuszczalników. Jak powiedziano na wstępie w zabiegach aromaterapeutycznych stosuje się wyłącznie naturalne olejki eteryczne, lub ich roztwory w olejach roślinnych

(tłuszczowych) w preparatach do masażu. W niektórych preparatach stosuje się inne nośniki (np. sól w preparatach do kąpieli), alkohol etylowy itp. z zasady przyjmując, że powinny to być składniki pochodzenia naturalnego i z wykluczeniem produktów petrochemicznych. Dopuszczalnym, choć nie przez ortodoksyjnych aromaterapeutów, jest olej parafinowy jako dodatek do oliwek do masażu, ułatwiający poślizg przy zabiegach. Innym zagadnieniem jest stosowanie olejków eterycznych jako substancji czynnych w kosmetykach. W tym przypadku obowiązują ogólne przepisy ustawy, oraz w przypadku kosmetyków „naturalnych” lub „organicznych” odpowiednie reguły dotyczące tej klasy kosmetyków.

Osobnym zagadnieniem jest stosowanie w aromaterapii innych niż olejki produktów zapachowych pochodzenia roślinnego. W zasadzie klasyczna aromaterapia wyklucza stosowanie produktów otrzymywanych drogą ekstrakcji z wyjątkiem ekstraktów alkoholowych (alkohol etylowy z fermentacji) i absolutów otrzymywanych tradycyjną metodą ekstrakcji naturalnym tłuszczem a następnie alkoholem etylowym. Te ostatnie produkty są jednak bardzo drogie i rzadko spotykane w praktyce. W handlu, często pod nazwą olejki, są sprzedawane rozmaite ekstrakty, otrzymywane przy pomocy rozpuszczalników petrochemicznych, i rozcieńczane glikolem dwupropylenowym lub ftalanem (absoluty są na ogół bardzo gęste). Takich „olejków” w aromaterapii stosować nie należy, bo zawsze zawierają resztki rozpuszczalników z ekstrakcji. Ma to znaczenie o tyle, że z wielu roślin olejków eterycznych, ze względów ekonomicznych lub technicznych otrzymać się nie da. Przykładami mogą być kwiat jaśminu, liście i kwiaty fiołka, frezje, konwalie, bez, mchy dębowy i drzewny, większość owoców (figi, daktyle, mango, melony) itd. Produkty przypisywane tym roślinom i sprzedawane jako olejki są albo syntetycznymi kompozycjami albo rozcieńczonymi absolutami (zawartość rozpuszczalnika wpływa na cenę, czyste absoluty są drogie). Tę grupę produktów można

stosunkowo łatwo rozpoznać według nazw INCI. Olejki eteryczne powinny mieć w nazwie „Oil”, pozostałe produkty „Extract”.

Oczywiście najlepszym sposobem na kontrolę jakości olejki jest wykonanie analiz i zgodności parametrów z normą. Wymaga to jednak dostępu do dobrze wyposażonego nowoczesnego laboratorium. Dobrym kryterium, ale wymagającym profesjonalnego doświadczenia jest zapach, choć coraz łatwiej można go fałszować. W codziennej praktyce można posługiwać się prostymi kryteriami zewnętrznymi i dokładnym czytaniem etykiety.

Poniżej podajemy podstawowe informacje, jakie muszą („Wymagane”) i mogą („Zalecane”) zawierać etykiety (opakowania – kartoniki) i ulotki informacyjne.

#### ETYKIETA:

##### Wymagane

1. Określenie wyrobu: „Olejek eteryczny”, „Naturalny olejek eteryczny”,
2. Nazwa olejku (rośliny) w języku polskim z dokładnym określeniem części rośliny, z której olejek otrzymano (np. „olejek goździkowy z pąków”)
3. Pełna nazwa olejku według INCI (poprzedzona słowem „Ingredients” lub „Składniki”), uzupełniona nazwami składników olejku wymaganymi przez 7 poprawkę do dyrektywy kosmetycznej UE (jeżeli występują w olejku).
4. Nazwa i adres producenta lub dystrybutora umożliwiający szybki kontakt
5. Określenie terminu przydatności do użycia
6. Przeznaczenie/Sposób użycia

**UWAGA: jeżeli w składzie produktu (Ingredients) pojawią się inne niż sam olejek składniki np. „perfum” (kompozycja zapachowa), rozpuszczalniki**

**(najczęściej Dipropylene Glycol, Ethyl Alcohol, Izopropyl Mirystate) itp. oznacza to że produkt jest albo kompozycją zapachową, albo, jeżeli wymieniono nazwy kilku olejków, mieszaniną olejków i rozpuszczalników, albo olejkiem rozcieńczonym albo kombinacją tych wszystkich możliwości. Nie jest to czysty olejek eteryczny i nie powinien być stosowany w aromaterapii szczególnie, jeżeli zawiera petrochemiczne rozpuszczalniki i syntetyki zapachowe.**

Zalecane (w zależności od wielkości opakowania):

1. Łacińska nazwa rośliny, z której otrzymano olejek
2. Kraj pochodzenia
3. Zastosowania
4. Istotne przeciwwskazania stosowania, jeżeli występują
5. Numer rejestru w Krajowym Rejestrze Kosmetyków
6. Numer normy przedmiotowej ISO lub CEN ewentualnie FEMA
7. Numer CAS

**ULOTKA INFORMACYJNA:**

Wymagane:

1. Powtórzenie i ewentualne rozszerzenie informacji podanych na etykiecie
2. Pełny opis przeznaczenia i właściwości
3. Dokładny sposób użycia
4. Szczegółowy opis przeciwwskazań

## Zalecane:

1. Szczegółowe informacje o pochodzeniu olejku (kraj, region)
2. Ogólne informacje o podobnych olejkach
3. Ogólne informacje o aromaterapii lub innych dziedzinach (kosmetyka, aromamarketing), w których olejek może być stosowany

Jest dość powszechną praktyką zamieszczanie na etykietach a przede wszystkim w ulotkach wielu informacji o firmie i produktach, które mają przekonać kupujących o wysokiej jakości tych produktów i wiarygodności firmy. Informacje te mają oczywisty charakter reklamowo marketingowy, zrozumiały i dopuszczalny, niemniej należy do nich podchodzić, jak do wszelkiej reklamy z rezerwą, i wszystko, co możliwe, sprawdzać.

W pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę na wygląd opakowania. Jeżeli olejki są w białych przezroczystych butelkach to prawie na pewno są to mieszanki syntetyczne. (Bardzo niewiele olejków jest odpornych na światło.) Zgodnie z normą przed nazwą rośliny powinno być określenie produktu „olejek eteryczny”. Samo określenie „olejek” (angielskie „oil”) może oznaczać dowolny produkt (vide „olejek do opalania”, „bath oil”). Na opakowaniu musi być nazwa i lokalizacja producenta (numer telefonu komórkowego to za mało). A dalej to już treść etykiety, napisów na kartoniku, jeśli jest stosowany i ulotka.

Przede wszystkim należy zwrócić uwagę na zgodność składu według INCI z nazwą produktu (por. wyżej uwaga pod etykietą). Prawidłowe nazwy INCI najważniejszych olejków można znaleźć w książce „Podstawy Perfumerii” W.S.Brud, I. Konopacka-Brud, Łódź 2009, a pełną listę na stronach UE [www.eur-lex.europa.eu](http://www.eur-lex.europa.eu) (także w wersji polskiej). Prawidłowa nazwa olejku (powinna być tylko jedna) powinna zawierać łacińską nazwę rośliny (na ogół dwuwyrazową, rzadziej trzywyrazową), część rośliny, z której otrzymano olejek



i słowo „Oil” np. „Citrus Aurantium Flower Oil”, czyli olejek neroli – z kwiatów gorzkiej pomarańczy. Zdarza się, że w nazwie nie ma członu odnoszącego się do części rośliny. Dotyczy to przypadków, kiedy z danej rośliny otrzymuje się tylko jeden olejek np. „Melaleuca Alternifolia Oil” – olejek drzewa herbacianego (nie „herbaciany”, bo z żadnego rodzaju herbaty nie destyluje się olejków eterycznych). W niektórych źródłach amerykańskich przed słowem „Oil” wstawia się angielską nazwę rośliny lub olejku np. „Citrus Aurantium Leaf (Petitgrain) Oil” – olejek z liści pomarańczy gorzkiej. Jeżeli na etykiecie nie ma składu według INCI to oznacza, że produkt nie jest rejestrowany jako kosmetyk i nie powinien być stosowany w zabiegach na skórę. Może być stosowany do nawaniania powietrza, ale po spełnieniu podstawowego warunku identyfikującego rodzaj produktu tzn. określenia „olejek eteryczny”. Fakt, że nie został zarejestrowany jako kosmetyk powinien budzić wątpliwości, co do jego jakości i autentyczności. Rejestracja taka nie jest procedurą skomplikowaną ani kosztowną, ale wymaga zgodności preparatu z ustawą o kosmetykach i poddania się producenta (dystrybutora) nadzorowi służb sanitarnych, które np. sprawdzają zgodność deklaracji na etykiecie z zawartością opakowania. Określenia „olejek.....” lub „naturalny olejek” mogą odnosić się do mieszanek o dowolnym składzie, zawierających substancje syntetyczne lub w przypadku użycia słowa „naturalny” składniki naturalne rozcieńczone np. olejem z nasion winogron lub innym.

Warto również zwrócić uwagę na podawane atesty i wynikający z nich charakter i przeznaczenie wyrobu (dotyczy atestów PZH – por. wyżej, lub jednostek certyfikujących produkty organiczne np. EKOCERT lub podobne). Oczywiście poważne wątpliwości powinny budzić odniesienia do nieistniejących norm, atestów czy nagród lub wyróżnień. Zawsze można i warto sprawdzić w internecie czy przywoływana instytucja istnieje (jeśli ma jakieś znaczenie w branży, to na pewno ma swoje strony internetowe) i czy wydaje atesty lub nagrody za jakość. Jest sporo dobrze prosperujących firm, które za odpowiednią

opłatą wydają dyplomy, statuetki i certyfikaty typu „International Super Quality Award”, „Diamond Star Prize” i podobne.

Bardzo ważnym elementem wskazującym na jakość olejku eterycznego jest jego cena. Różnice w kosztach otrzymywania, ze względu na dostępność, koszty uprawy, zbioru, destylacji itd. są ogromne. Są olejki, których cena hurtowa (standardowym opakowaniem w handlu olejkami jest beczka 180 l.) wynosi kilkanaście Euro za kilogram, a są i takie, którymi handluje się w opakowaniach 1-10 kilogramów, a cena za kilogram liczy się w tysiącach Euro (różany, neroli), z pełną paletą cen pośrednich. Nie można więc sprzedać 10 ml buteleczki olejku neroli czy różanego za kilka złotych. (Warto tu dodać, że dość często nieuczciwi dostawcy sprzedają olejek drzewa różanego, stosunkowo tani, jako „olejek różany”, choć zgodnie z przepisami w składzie podają „Aniba Rosaeodora Oil”, a więc olejek drzewa różanego. Podobnie jest z „olejkiem cytrynowym”, kiedy tani olejek z liści (*Cinnamomum Zeylanicum Leaf Oil*) jest sprzedawany w znacznie wyższej cenie olejku z kory (*Cinnamomum Zeylanicum Bark Oil*, lub *Cinnamomum Zeylanicum Oil*).

Wybór właściwego olejku eterycznego, który bez ryzyka będzie można zastosować w zabiegach aromaterapeutycznych wymaga albo dostępu do nowoczesnych laboratoriów, albo umiejętności weryfikowania wiarygodności dostawcy. Podane wyżej informacje mają ułatwić to drugie.

*Opracowanie na podstawie artykułu „Wymagania jakościowe dotyczące olejków eterycznych stosowanych w przemyśle perfumeryjno-kosmetycznym, chemii gospodarczej, aromaterapii, medycynie i innych dziedzinach.”*

*Dr inż. Władysław S. Brud, Profesor w Wyższej Szkole Zawodowej Kosmetyki i Pielęgnacji Zdrowia w Warszawie, członek Komitetu Technicznego 110 Surowców i Przetworów Zielarskich PKN, wieloletni przedstawiciel Polski w Komitecie TC-54 ISO „Olejki eteryczne”, członek Zarządu Międzynarodowej Federacji Handlu Olejkami Eteryicznymi i Aromatami - IFEAT.*

### **NOWE ROZPORZĄDZENIE DOTYCZĄCE KOSMETYKÓW**

W marcu bieżącego roku Parlament Europejski przyjął nowe Rozporządzenie dotyczące kosmetyków. Opublikowanie Rozporządzenia w dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej przewidziane jest na wrzesień br. i wejdzie w życie 20 dni po jego opublikowaniu. Stosowanie Rozporządzenia powinno nastąpić 36 miesięcy po jego opublikowaniu. Rozporządzenie zastąpi dotychczasową dyrektywę kosmetyczną Nr 76/768/EWG, natomiast w Polsce Ustawę o kosmetykach z 30 marca 2001 r.

W uzasadnieniu wniosku Komisji Europejskiej czytamy: „że przekształcenie dyrektywy kosmetycznej 76/768/EWG jest konieczne, a wiele przepisów wymaga doprecyzowania. ....aby zagwarantować wysoki poziom ochrony zdrowia ludzkiego w całej UE i ustanowić wewnętrzny rynek produktów kosmetycznych, przekształconej dyrektywie kosmetycznej należy nadać formę rozporządzenia. Jeśli chodzi o bezpieczeństwo produktów, ....należy położyć większy nacisk na odpowiedzialność producentów za bezpieczeństwo wprowadzanych do obrotu produktów kosmetycznych”. We wniosku wymienione zostały trzy cele, które uzasadniały przyjęcie nowego rozporządzenia:

Cel 1: Usunięcie niejasnych i niespójnych przepisów.

Cel 2: Zapobieżenie rozbieżnościom w transpozycji do prawa krajowego.

Cel 3: Zagwarantowanie, aby produkty kosmetyczne wprowadzane do obrotu w UE były bezpieczne.

Nadanie przepisom prawnym dotyczącym kosmetyków formy rozporządzenia, skutkuje tym, że nie będzie konieczności transponowania w poszczególnych krajach Wspólnoty bardzo szczegółowych przepisów dyrektywy kosmetycznej.

Rozporządzenie składa się z 10 Rozdziałów 10 Załączników.

### **Rozdział I – Zakres i definicje**

Definiuje pojęcie „produkty kosmetycznego” oraz zawiera szereg innych definicji, pojęć dotyczących kosmetyku, takich jak: „producent”, „importer”, „udostępnianie na rynku”, „wprowadzanie do obrotu”, „norma zharmonizowana”, „ilości śladowe”, „środki konserwujące”, „barwniki”, „substancje promieniochronne”, „niepożądane działanie”, „ciężkie niepożądane działanie”, „wycofanie z rynku”, „wycofanie od konsumentów”.

### **Rozdział II - Bezpieczeństwo, osoba odpowiedzialna, swobodny przepływ**

Precyzuje wymogi jakie muszą zostać spełnione, aby kosmetyk udostępniany na rynku był bezpieczny dla ludzkiego zdrowia.

### **Rozdział III - Ocena bezpieczeństwa, dokumentacja produktu, zgłaszanie**

Przed udostępnieniem produktu kosmetycznego na rynku osoba odpowiedzialna ma zapewnić przeprowadzenie oceny bezpieczeństwa i sporządzenie sprawozdania z oceny bezpieczeństwa, zgodnie z Załącznikiem I, przez osobę z odpowiednimi kwalifikacjami (Art. 7 pkt. 2). W rozdziale tym sprecyzowano jaka dokumentacja produktu powinna znajdować się u osoby odpowiedzialnej oraz jakie informacje konieczne są do przedłożenia w celu zgłoszenia produktu kosmetycznego odpowiednim organom.

### **Rozdział IV - Ograniczenia dotyczące niektórych substancji**

W poszczególnych artykułach tego rozdziału przywołano Załączniki do niniejszego Rozporządzenia, w których zawarte są wykazy składników zakazanych do stosowania (Zał. II), składników mogących mieć zastosowanie wyłącznie z zastrzeżeniem określonych ograniczeń (Zał. III), wykaz dopuszczonych barwników (Zał. IV), dozwolonych substancji konserwujących (Zał. V), dozwolonych substancji promieniochronnych (Zał. VI). Określone zostały warunki stosowania tych załączników.

## **Rozdział V – Testy na zwierzętach**

Określa warunki i harmonogram zastąpienia testów na zwierzętach metodami alternatywnymi w odniesieniu do gotowych produktów kosmetycznych, poszczególnych składników bądź ich kombinacji.

## **Rozdział VI – Informacje dla konsumentów**

Precyzuje jakie informacje powinno zawierać oznakowanie produktu kosmetycznego, określa warunki dostępu do informacji o produkcie.

## **Rozdział VII – Nadzorowanie rynku**

Nakłada na państwa członkowskie obowiązek kontroli wewnątrzrynkowej produktów kosmetycznych udostępnianych na rynku w zakresie ich zgodności z rozporządzeniem, informowania o ciężkim, niepożądanym działaniu właściwych organów, udostępnianiu w uzasadnionych przypadkach informacji o składzie ilościowym produktu.

## **Rozdział VIII – Niezgodność z przepisami, klauzula ochronna**

Odnosi się do środków jakie osoba odpowiedzialna musi podjąć w przypadku produktów kosmetycznych niezgodnych z przepisami.

## **Rozdział IX – Współpraca administracyjna**

Dotyczy współpracy właściwych organów państwa członkowskich, współpracy z Komisją w zakresie wymiany doświadczeń, podejmowania inicjatyw oraz w zakresie weryfikacji dokumentacji produktu.

## **Rozdział X – Środki wykonawcze, przepisy końcowe**

Określa warunki, w których Komisja może zmienić treść załączników do niniejszego Rozporządzenia. Działalność Komisji wspomagana jest przez Stały Komitet ds. Produktów Kosmetycznych. W Dzienniku Urzędowym Unii zostanie opublikowany, opracowany przez Komisję, glosariusz wspólnych nazw składników do oznakowania produktów kosmetycznych.

Jak wynika z powyższego zestawienia najważniejsze zmiany, dotyczące kosmetyków można streścić w kilku punktach:

1. Rozporządzenie wprowadza szereg definicji, które dotąd nie były uregulowane prawnie.
2. Zostanie opracowany jednolity wykaz nazw składników kosmetyków wraz z możliwością jego aktualizacji.
3. Ocena bezpieczeństwa kosmetyku będzie wykonywana według określonych kryteriów.
4. Uproszczony, scentralizowany system zgłaszania kosmetyku w formie elektronicznej.
5. Określa sposób postępowania w przypadku produktów niezgodnych z przepisami.
6. Szczegółowe warunki zastosowania substancji, podzielonych na trzy kategorie 1, 2 lub 3 w zależności od stopnia w jakim udowodniono ich właściwości rakotwórcze, mutagenne lub szkodliwy wpływ na rozrodczość.
7. Wykreślony został Załącznika I dotyczący kategorii kosmetyków.

Dyrektywa 76/768/EWG traci moc z upływem 36 miesięcy od opublikowania Rozporządzenia w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej

/tt/



## Aromaterapia i znaki zodiaku

*JEŚLI W POCZĄTKOWEJ FAZIE DOLEGLIWOŚCI  
KSIĘŻYC ZNAJDUJE SIĘ W KONIUNKCJI Z  
SATURNEM, MOŻEMY SPODZIEWAĆ SIĘ  
DŁUGOTRWALEGO NIEDOMAGANIA ORGANIZMU.*



Waga ♎ to znak Zodiaku, w którym Słońce jest osłabione – mówimy tu o tzw. upadku, w przeciwieństwie do tzw. wywyższenia w znaku Barana.

Słońce wchodząc w znak Wagi w swej pozornej ścieżce dookoła Ziemi przekracza równik i jego promienie docierające do półkuli północnej naszego globu ulegają osłabieniu. Według astrologii Waga jest natomiast znakiem wywyższenia Saturna. Z tych powodów zodiakalne Wagi nie zawsze są w stanie wznieść się ponad swoje fizyczne możliwości. Ich nastrój waha się jak symbol tego znaku, czyli szalki wagi, w górę i w dół. Czasami są w „siódmym niebie” szczęścia i optymizmu, by przy najmniejszym zachwianiu psychicznej równowagi wpaść w najgłębszy pesymizm i rozpacz. Urodzeni w tym znaku nie powinni zniechęcać się np. w sprawach sercowych, gdyż ten stan psychiczny zwany apatią może być początkiem wielu niedomagań. W symbolice astrologii medycznej, znakowi Wagi podporządkowany jest obszar grzbietu w okolicy lędźwiowej, nerki, moczowody, skóra i nerwy naczyniowo-ruchowe. Olejkiem eterycznym stosowanym przy zaburzeniach wymienionych narządów jest **olejek geraniowy**, który łagodzi między innymi zmienne stany emocjonalne i infekcje skórne. Leczenie farmakologiczne wspomagać możemy również **olejkiem hyzopowym, bergamotowym, cyprysowym** albo **melisowym** stosując masaże, kąpiele lub kompresy. W leczeniu zapalenia pęcherza moczowego, zapaleniu miedniczek nerkowych i kamicy nerkowej szczególnie korzystny wpływ ma **olejek jałowcowy**.

W środku numeru Aromaterapii Jesień'2009 porady dla Skorpiona i Strzelca.

**MGR ANDRZEJ LESIECKI**